ประมวลสรุปสถานการณ์การดำเนินการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง
(ในห้วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคม ๒๕๕๕)

ส่วนควบคุมไฟป่า สำนักป้องกัน ปราบปรามและควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

---

๑. ข้อมูลทั่วไป

ป่าพรุควนเคร็ง ตั้งอยู่ในพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๑๖๕,๘๒๕.๕๐ ไร่ ประกอบด้วยเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๒ แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย และพื้นที่เตรียมการประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ และป่าสงวนแห่งชาติ ๔ ป่า คือ ป่าสงวนแห่งชาติป่าบ้านในลุ่ม-ป่าบ้านกุมแป ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองค้อง ป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าช้างข้าม และป่าสงวนแห่งชาติป่าดอนทรายและป่ากลอง ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำปากพนังและทะเลน้อย และเป็นส่วนหนึ่งของทะเลสาบสงขลา

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นแอ่งกระทะหรือที่ราบต่ำใกล้ชายฝั่งทะเล มีเนินเขาขึ้นโดดเด่นอยู่บริเวณกลางแอ่ง (ควนเคร็ง , ควนยาว , ควนชิง และควนพนังตุง) น้ำที่ท่วมขังในบริเวณป่าพรุส่วนใหญ่เป็นน้ำฝน ซึ่งจะตกชุกในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม ดินในป่าพรุควนเคร็งเป็นพรุดินอินทรีย์ ทำให้น้ำที่ไหลหรือท่วมขังในพรุมีสีน้ำตาลปนดำหรือสีคล้ายสีของน้ำชา เนื่องจากมีอินทรีย์สารเจือปนอยู่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะมีสารพวกกรดฮิวมิก กรดฟลูวิค และสารประกอบพวกฟีนอล เป็นผลให้น้ำในพรุมีค่าความเป็นกรด และด่างประมาณ ๓.๒-๕.๕

สังคมพืชในบริเวณป่าพรุพบไม้ยืนต้นกระจัดกระจายปะปนอยู่ห่างๆ เช่น หว้าหิน ชะเมาน้ำ เทียะ และจิก เป็นต้น และในบางพื้นที่พบไม้วงศ์ปาล์มขึ้นอยู่หลายชนิด เช่น กระพ้อ หลาวชะโอน ตะค้อ และสาคู เป็นต้น ถัดจากขอบพรุออกมามีสภาพเป็นพื้นน้ำและทุ่งโล่ง ซึ่งพบพืชล้มลุกขึ้นอยู่ทั่วไป เช่น หญ้าคมบาง ปรือ กง และปุด เป็นต้น ซึ่งบริเวณนี้เป็นที่อาศัยวางไข่ของปลา เต่า นกน้ำ และสัตว์ปีกหลายชนิด สำหรับขอบพรุด้านนอกจะพบพันธุ์ไม้เสม็ดขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป และพันธุ์ไม้พื้นล่างส่วนใหญ่ที่พบ คือ กระจูดและย่านลิเสาเล็ก เป็นต้น

๒. สถานการณ์ไฟป่าที่เกิดขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สถานการณ์ในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง เริ่มเข้าสู่ฤดูกาลการเกิดไฟป่าในเดือนมิถุนายน โดยไฟเริ่มไหม้รุนแรงขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ เริ่มจากพื้นที่ป่าพรุในอำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช เรื่อยมาจนถึงเดือนสิงหาคม มีความรุนแรงถึงขั้นวิกฤตและลุกลามลงสู่ป่าพรุในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา จนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่ปัญหาไฟป่าที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากการจุดไฟเผาวัชพืชเพื่อเตรียมพื้นที่การเกษตร แล้วไหม้ลุกลามเข้าสู่ป่าพรุ และการจุดไฟเผาป่าเพื่อให้ป่าพรุมีสภาพเสื่อมโทรม แล้วเข้าจับจองเป็นที่ทำกิน

๓. สถิติไฟป่าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕)

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ได้ดำเนินการตรวจพบไฟป่าและดับไฟป่าแล้วเสร็จจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๙ ครั้ง พื้นที่ป่าไม้ (ป่าพรุ) เสียหาย ๑๒,๑๗๙ ไร่ แยกตามพื้นที่ดังนี้

๑) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	๖๖	ครั้ง	พื้นที่เสียหาย	๗,๓๓๖ ไร่
๒) พื้นที่เตรียมการประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ	๓๖	ครั้ง	พื้นที่เสียหาย	๓,๔๕๙ ไร่
๓) ป่าสงวนแห่งชาติ	๒๕	ครั้ง	พื้นที่เสียหาย	๑,๓๔๗ ไร่
๔) พื้นที่ สปก.	๒	ครั้ง	พื้นที่เสียหาย	๓๗ ไร่
รวมดับไฟป่า	**๑๒๙**	**ครั้ง**	**พื้นที่เสียหาย**	**๑๒,๑๗๙ ไร่**

๔. มาตรการและการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง จำนวน ๓ แนวทาง ประกอบด้วย การจัดตั้งสายตรวจลาดตระเวนป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง การจัดชุดตรวจสอบการถือครองที่ดินในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง และการปฏิบัติการควบคุมไฟป่า

การดำเนินงานปฏิบัติการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งในสถานการณ์ไฟป่าปกติ จะอยู่ในสถานการณ์ปกติจะเป็นความรับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าลุ่มน้ำปากพนังฯ จังหวัดนครศรีธรรมราช สถานีควบคุมไฟป่าพัทลุง จังหวัดพัทลุง และสถานีควบคุมไฟป่าสงขลา จังหวัดสงขลา จนกระทั่งเริ่มเกิดสถานการณ์ไฟป่าที่รุนแรงขึ้น และรุนแรงมากจนถึงขั้นวิกฤต กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ทำการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไฟป่า ดังนี้

๔.๑ ตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่าป่าพรุควนเคร็ง (เฉพาะกิจ) จังหวัดนครศรีธรรมราช

เพื่อเป็นการจัดเสริมกำลังแก้ไขปัญหาไฟป่าที่เริ่มมีความรุนในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น ในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้อนุมัติจัดตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่าป่าพรุควนเคร็ง (เฉพาะกิจ) ณ บริเวณศาลหลวงต้นไทร หมู่ที่ ๑๑ ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้อนุมัติให้ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่า ของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า ไปเสริมกำลังการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ดังนี้

วันที่ ๑๙ มิ.ย.-๕ ก.ค.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าชุมพร และนครศรีธรรมราช
วันที่ ๑ ก.ค.-๑๕ ก.ค.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่ากาญจนบุรี และฉะเชิงเทรา
วันที่ ๑๕ ก.ค.-๓๑ ก.ค.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าชุมพร และนครศรีธรรมราช
วันที่ ๓๑ ก.ค.-๑๕ ส.ค.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าอุทัยธานี และนครราชสีมา
วันที่ ๑๕ ส.ค.-๓๐ ส.ค.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าชุมพร , นครศรีธรรมราช ตาก, แพร่, พิษณุโลก และขอนแก่น
วันที่ ๓๑ ส.ค.-๑๕ ก.ย.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าตาก, แพร่ , พิษณุโลก ขอนแก่น , อุบลราชธานี , เชียงราย, เชียงใหม่ และสกลนคร
วันที่ ๑๕ ก.ย.-๓๐ ก.ย.	ชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าของศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าชุมพร , นครศรีธรรมราช ฉะเชิงเทรา , กาญจนบุรี , อุทัยธานี และนครราชสีมา

สำหรับกองอำนวยการควบคุมไฟป่าพระราชวังไกลกังวล ให้จัดส่งรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๑ คัน เข้าสนับสนุนการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๔.๒ จัดการสนธิกำลังเจ้าหน้าที่ชุดควบคุมไฟป่าของหน่วยงานในพื้นที่

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้มีการสนธิกำลังเฝ้าระวังและป้องกันไฟป่า โดยการจัดส่งกำลังเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ แบ่งพื้นที่ป่าพรุออกเป็น ๖ ส่วน จัดกำลังเจ้าหน้าที่ลาดตระเวนและเฝ้าระวังป้องกันไฟป่า ๑๗ ชุด ๆ ละ ๗-๑๑ นาย พร้อมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์ รับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้

๑) หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง (อส.) รับผิดชอบพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ในท้องที่อำเภอชะอวด ควบคุมชุดลาดตระเวน ชุดที่ ๑-๔

๒) หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย (อส.) รับผิดชอบพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ในท้องที่อำเภอหัวไทร ควบคุมชุดลาดตระเวน ชุดที่ ๕-๖

๓) หัวหน้าหน่วยส่งเสริมการควบคุมไฟป่านครศรีธรรมราช (ปม.) รับผิดชอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าช้างข้าม (ทั้งในส่วนของ อส. และ ปม.) ควบคุมชุดลาดตระเวน ชุดที่ ๗-๙

๔) หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ (อส.) รับผิดชอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดอนทรายและป่ากลอง (ทั้งในส่วนของ อส. และ ปม.) ควบคุมชุดลาดตระเวน ชุดที่ ๑๐-๑๒

๕) หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ นศ. ๑๔ (ชะอวด) (ปม.) รับผิดชอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าบ้านในลุ่ม ป่ากุมแป และป่าควนเคร็ง (ทั้งในส่วนของ อส. และ ปม. ไม่รวมในส่วนพื้นที่ของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย) ควบคุมชุดลาดตระเวน ชุดที่ ๑๓-๑๕

๖) หัวหน้าโครงการพัฒนาป่าไม้และระบบนิเวศป่าพรุในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พื้นที่ที่ ๒ (ปม.) รับผิดชอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองค้อง ควบคุมชุดลาดตระเวน ชุดที่ ๑๖-๑๗

๔.๓ การจัดระดมกำลังเจ้าหน้าที่ควบคุมไฟป่าของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์

ในสถานการณ์ไฟป่ารุนแรงมากจนถึงขั้นวิกฤต ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้สั่งการให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ทั่วประเทศระดมพลกำลังเจ้าหน้าที่ เข้าดำเนินงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ตั้งแต่วันที่ ๑๘ – ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ และตั้งแต่วันที่ ๒๙ สิงหาคม – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ โดยแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑(ปราจีนบุรี) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลพนางตุงอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

๒) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

๓) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย บ้านย่านแดง ตำบลเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔ (สุราษฎร์ธานี) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หมู่ที่ ๒, ๕ ตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

๕) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

๖) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หมู่ที่ ๔ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง และตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

๗) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๘) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘ (ขอนแก่น) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ(ป่าสงวนแห่งชาติ-ป่าคลองค้อง) หมู่ที่ ๑ บ้านเมไฟ ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๙) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ หมู่ที่ ๓ บ้านหกหนำ ตำบลทางพูน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๐)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐ (อุดรธานี) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ หมู่ที่ ๓ บ้านกุมแป ตำบลบ้านตูล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๑)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ (พิษณุโลก) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ(ป่าสงวนแห่งชาติ-ป่าท่าช้างข้าม) หมู่ที่ ๑๑ ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๒)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๒ (นครสวรรค์) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หมู่ที่ ๑๑ บ้านควนเคร็ง ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๓)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย (ป่าพรุควนเคร็ง) หมู่ที่ ๑ บ้านควนตีน ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๔)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๔ (ตาก) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หมู่ที่ ๕ บ้านควนทะเลมอง ตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๕)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ (ป่าสงวนแห่งชาติ-ป่าท่าช้างข้าม) หมู่ที่ ๑๒ บ้านท้ายทะเล ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๖)สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) ปฏิบัติงานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ หมู่ที่ ๒ บ้านบางเนียน ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕. การประสานงานและบูรณาการการแก้ไขปัญหาพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งกับหน่วยงานอื่นๆ

๕.๑.ประสานขอรับการสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์เพื่อทำการบินช่วยดับไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง นครศรีธรรมราช

สำนักการบิน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้การสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์เพื่อทำการบินช่วยดับไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและการจุดไฟเผาป่าพรุ ลาดตระเวนตรวจหาไฟป่า ช่วยลำเลียงส่งกำลังเจ้าหน้าที่ดับไฟป่า และขนส่งน้ำทิ้งดับไฟป่าที่เกิดขึ้นทั้งผิวดินและใต้ดิน ปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๕

๕.๒ ประสานขอรับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ทหารในการลาดตระเวน พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง นครศรีธรรมราช

กองทัพภาคที่ ๔ ได้สนับสนุนกำลังทหารในการลาดตระเวนตรวจสอบการบุกรุกและจุดไฟเผาป่าพรุควนเคร็ง เนื่องจากการเกิดไฟป่าครั้งนี้สาเหตุส่วนใหญ่มาจากประชาชนจุดไฟเผาป่า เพื่อต้องการที่ทำกินเป็นส่วนใหญ่ เพื่อเสริมกำลังกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่มีไม่เพียงพอต่อการป้องกันการบุกรุกและจุดไฟเผาป่า จำนวน ๓ ชุด ตั้งฐานปฏิบัติการออกเป็น ๓ จุด ในช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

จุดที่ ๑ ฐานปฏิบัติการหน่วยพิทักษ์ป่าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ท้องที่หมู่ที่ ๕ ตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จำนวน ๑ ชุด

จุดที่ ๒ ฐานปฏิบัติการที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ท้องที่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๑ ชุด

จุดที่ ๓ ฐานปฏิบัติการหน่วยพิทักษ์ป่าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย(โคกเลา) ท้องที่หมู่ที่ ๖ ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จำนวน ๑ ชุด

๕.๓ ประสานงานติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อสูบน้ำรักษาระดับน้ำพื้นที่ป่าพรุ

วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ,รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชผู้อำนวยการสำนักชลประทาน ที่ ๑๕ , และผู้แทนผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ได้ตรวจเยี่ยมติดตามสถานการณ์ไฟป่า ณ กองอำนวยการควบคุมไฟป่าป่าพรุควนเคร็ง ได้ปรึกษาหารือถึงการรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุ ไม่ให้ลดน้อยแห้งลงไป โดยให้ประสานงานขอรับการสนับสนุนการสูบน้ำ จากสำนักชลประทานที่ ๑๕ และศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ เพื่อสูบน้ำรักษาระดับน้ำในแม่น้ำลำคลองสาขา อันจะเป็นการรักษาระดับน้ำใต้ผิวดินป่าพรุ รวมถึงเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าพรุ จำนวน ๔ จุด

๕.๔ การประสานงานจัดทำปฏิบัติการทำฝนหลวงในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง

โดยศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๕

๖. แนวทางเสริมการจัดการแก้ไขปัญหาอื่นๆ

๖.๑ การดำเนินการจัดการเชื้อเพลิงโดยวิธีชิงเผาวัชพืชกระจูดหนู ในพื้นที่ป่าพรุ

วันที่ ๑๙ - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ในช่วงเวลา ๑๗.๐๐ – ๒๑.๐๐ น. ได้ดำเนินการจัดการเชื้อเพลิงโดยวิธีการชิงเผาวัชพืชกระจูดหนู ในพื้นที่ป่าพรุ บริเวณท้องที่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าท่าช้างข้าม พื้นที่เตรียมการประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ พิกัด ๔๗ P ๐๖๒๕๕๙๐ UTM ๐๘๘๘๐๙๓ เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ซึ่งสภาพพื้นที่เป็นทุ่งวัชพืชกระจูดหนูแห้ง อยู่ติดคลองบางบาย โดยใช้กำลังเจ้าหน้าที่จากสถานีควบคุมไฟป่าลุ่มน้ำปากพนังฯ ๑๕ นาย, กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพรุควนเคร็ง ๑๕ นาย และศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคใต้ (ปม) โดยมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่เตรียมใช้ปฏิบัติงาน ได้แก่ รถบรรทุกน้ำเอนกประสงค์ ๑ คัน เครื่องสูบน้ำขนาดกลาง ๕ เครื่อง และเครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก ๒ เครื่อง เนื่องจากเห็นว่าถ้าไม่ดำเนินการชิงเผากำจัดเชื้อเพลิงวัชพืชกระจูดหนูก่อนและเกิด ไฟป่าขึ้นมา อาจจะลุกลามเป็นไฟป่ารุนแรงได้

๖.๒ ให้เจ้าหน้าที่ออกประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องไฟป่าแก่ชาวบ้าน และชุมชนที่อยู่รอบๆ พื้นที่ป่า

๖.๓ จัดกำลังเจ้าหน้าที่ลาดตระเวนและเฝ้าระวังป้องกันไฟป่าในพื้นที่ที่เสี่ยงภัยจากไฟป่าให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น

๗. ปัญหาและอุปสรรค

๗.๑ การเข้าปฏิบัติงานดับไฟ เนื่องจากพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งส่วนใหญ่มีพื้นที่การเกษตรล้อมรอบ มีร่องน้ำกีดขวาง รถบรรทุกน้ำไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ ต้องปั้มน้ำต่อสายยางยาวเข้าไปในจุดดับไฟ ทำให้เสียเวลาในการดำเนินงาน

๗.๒ เมื่อดำเนินการดับไฟผิวดินแล้ว จำเป็นต้องตรวจระวังไฟที่ไหม้ลงดิน มิให้ประทุไฟใหม่ขึ้นมาอีกอย่างน้อย ๒ รอบ และไฟไหม้ใต้ดินต้องใช้น้ำอัดดินลงไปให้ไฟดับมอดลงต้องเสียเวลาดำเนินการอย่างน้อยจุดละครึ่งชั่วโมง

๗.๓ ในขณะที่เกิดและหลังเกิดไฟไหม้ในพื้นที่ป่าพรุ จะมีกลุ่มควัน ขี้เถ้า กระจายทั่วบริเวณ ทำให้แสบจมูก หายใจติดขัด เป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ดับไฟป่า

๗.๔ ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เรือที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อภารกิจในการลาดตระเวนตรวจหาไฟและดับไฟ

๗.๕ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งมีน้อย

ประมวลภาพกิจกรรม
ในการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง

ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – สิงหาคม ๒๕๕๕

การวางแผนเข้าปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า

การปฏิบัติงานลาดตระเวนตรวจหาไฟ

การปฏิบัติงานลาดตระเวนและดับไฟป่าทางอากาศ

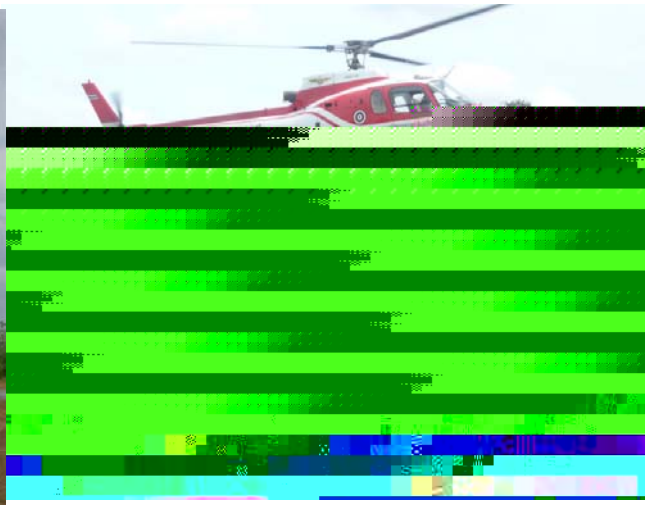

การตรวจติดตามสถานการณ์ไฟป่า
ของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

การตรวจติดตามสถานการณ์ไฟป่า
ของผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช / แม่ทัพภาคที่ ๔

การตรวจติดตามสถานการณ์ไฟป่า

ของเลขาธิการคณะกรรมการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

การตรวจติดตามสถานการณ์ไฟป่า
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพความเสียหายหลังจากไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง

การชิงเผาวัชพืชกระจูดหนูในพื้นที่ป่าพรุ

การออกประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนรอบๆ พื้นที่ป่า

การปฏิบัติการทำฝนหลวง โดยศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เครื่องบินทำฝนหลวง 2 ลำกำลังโปรยสารเคมีเข้าใส่กลุ่มเมฆ